

Datum: 16-03-2022
Versie: 1.1
Status: Definitief
Opgesteld door: M. van der Werf

Voor akkoord, namens de directie van Grootgroener	
Naam	André Trip
Datum	16-03-2022
Handtekening	

Inhoudsopgave

2.1	Bedrijfsvoering	4
2.2.1.	Bedrijfssamenvatting.....	4
2.2.2.	Bedrijfsgrootte	4
2.2	Verantwoordelijkheid.....	5
2.3	Organisatorische grens.....	5
2.4	Basisjaar en rapportageperiode	5
2.5	Scope	6
2.6	Energiestromen	7
2.6.1.	Energiestromen van het bedrijf	7
2.7	Verbruik.....	8
2.7.1.	Totaal verbruik in 2021.....	8
2.7.1.	Totaal verbruik in 2021-1	9
2.7.3.	GHG verbrandingen en verbranding biomassa	9
2.7.4	Biogas uit vergisting	9
2.7.5.	Uitzonderingen.....	9
2.7.6.	Verdeling uitstoot.....	10
2.7.7.	Wijzigingen ten opzichte van het basisjaar.....	10
2.8	Kwantificeringsmethode	10
2.9	Verklaring ISO 14064-1.....	11
3.1	Reductiemogelijkheden.....	12
3.1.1.	Brandstof	13
3.2	CO ₂ -reductie a.d.h.v. maatregelen	13
3.3.1.	Maatregelenplanning	13
3.3	CO ₂ -reductie	13
3.4	Eigen stellingname	14
3.5	Monitoring en afwijkingen	15
3.6	Plan – Do – Check – Act.....	16
4.1	Doel, doelgroepen en boodschap	16
4.2	Communicatiedoelstellingen en onderwerpen.....	18
4.3	Communicatiemomenten en middelen	19
4.4	Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	20
5.1	Onderzoek naar bestaande initiatieven	22
5.2	Deelname VHG Domeinadviesgroep Openbaar Groen.....	22

1. Inleiding

Grootgroener is bewust bezig met energiebesparing en het reduceren van de uitstoot van CO₂. Om onze inspanningen op het gebied van CO₂-reductie transparant te communiceren voldoet Grootgroener aan de eisen van de CO₂-prestatieladder. Grootgroener is voornemens om in 2022 te certificeren en te voldoen aan de eisen die worden gesteld op niveau 5 van de ladder. Voor het bedrijf houdt dit in dat wij inzicht geven in de uitstoot van CO₂. Daarnaast zijn maatregelen omschreven om de hierna geformuleerde reductie doelstelling te halen, alle info is openbaar toegankelijk.

In dit document zijn de verschillende invalshoeken van het CO₂-beleid uitgewerkt. In hoofdstuk 2, invalshoek A zijn de CO₂-emissies in kaart gebracht. Hoofdstuk 3, invalshoek B gaat concreet in op de maatregelen die als doel hebben om de CO₂ uitstoot te verminderen. Vervolgens gaat hoofdstuk 4, invalshoek C, in op de wijze waarop het beleid, doelstellingen en gerealiseerde verbeteringen ten aanzien van de CO₂-prestaties van Grootgroener worden gecommuniceerd, zowel intern (binnen de eigen organisatie) als extern. Tot slot beschrijft hoofdstuk 5, invalshoek D participatie de wijze waarop er invulling wordt gegeven aan het sector- en keteninitiatief.

2. Invalshoek A: Inzicht

De CO₂-emissies van Grootgroener zijn in dit rapport in kaart gebracht. Door het in kaart brengen van de emissies van Grootgroener streeft zij naar een certificering op de CO₂-Prestatieladder trede 5. De berekeningen per kalenderjaar worden in dit document weergegeven en afzonderlijk inzichtelijk gemaakt. Eventuele onderliggende data is als bijlage beschikbaar en te allen tijde op te vragen bij de directie van Grootgroener. Inhoudelijk is dit document opgesteld aan de hand van de door SKAO gestelde eisen en uitgangspunten. Een lijst met emissiefactoren is terug te vinden op de website www.co2emissiefactoren.nl. De certificering van trede 5 vraagt niet enkel om het inzicht in de belangrijkste energiestromen, maar ook om de wil om te reduceren. Hierbij is het uitgangspunt dat de CO₂ footprint conform de norm is en dat kwantitatieve reductiedoelstellingen worden opgesteld en behaald, hierbij ambiëert Grootgroener ieder jaar een stap verder te kunnen rijken en haar footprint enigszins te kunnen reduceren.

2.1 Bedrijfsvoering

2.2.1. Bedrijfsamenvatting

Grootgroener is gevestigd aan de Vriezenveenseweg 57a in Wierden, het bedrijf heeft één vestiging. Het werkgebied van Grootgroener ligt globaal 50 kilometer rond het bedrijf. De werkzaamheden die Grootgroener uitvoert liggen hoofdzakelijk in de groenvoorziening. Grootgroener voert diensten uit voor overheden, semi-overheden en bedrijven. Grootgroener is actief binnen de volgende werkvelden:

- Realisatie en onderhoud Openbare Ruimte
- Realisatie en onderhoud Sportvelden
- Realisatie en onderhoud Tuinen en terreinen
- Bestrijding Eikenprocessierups

2.2.2. Bedrijfs grootte

De CO₂-emissie-inventarisatie voor de bedrijfsvoering heeft aangetoond dat Grootgroener een totale uitstoot heeft van 379 ton CO₂ per jaar. Door deze inventarisatie kan Grootgroener geclassificeerd worden als kleinbedrijf, overeenkomstig de uitgangspunten van het Handboek 3.1.

Een overzicht van het materieel dat wordt ingezet door Grootgroener is weergegeven in onderstaande tabel:

Materieelgroep	Toelichting	Aantal
Aanhangers	-	6
Branders	Werktuigdragers / tractoren met onkruidbrander / heteluchtmaschine	8
Dieseltank	Dieseltank bedrijfspand	1
EPR	Boomnevelspuit EPR	7
EPR	Zuigunit EPR	28
Handmachines	Bosmaaiers, motorkettingzagen, bladblazers	41
Kranen en hoogwerkers	Mobiele kraan, minikraan, verreiker	2
Maaimachines	Zelfrijdende maaimachines	8
Maaimachines	Getrokken maaimachines	2
Tractoren	Tractoren	6
Voertuigen	Bestelbussen, auto's etc.	10
Werktuigen	Werktuigen t.b.v. tractoren/werktuigdragers/kranen	35

2.2 Verantwoordelijkheid

De volgende persoon is verantwoordelijk voor de rapportage van de CO₂-emissie inventaris:

Naam: J. Dekker

Functie: Bedrijfsleider

2.3 Organisatorische grens

Grootgroener maakt onderdeel uit van een holding, te weten Trip Holding BV. Al het materieel dat onderdeel uitmaakt van Grootgroener B.V. is opgenomen in deze rapportage. Grootgroener is het enige bedrijf onder de holding dat voornemens is zich te laten certificeren voor de CO₂-prestatieladder.

2.4 Basisjaar en rapportageperiode

De inventarisatie van emissies is door Grootgroener voor het eerst uitgevoerd in 2020, dit jaar wordt dan ook gezien als het basisjaar.

Deze rapportage is opgesteld over 2021. De rapportageperiode is gedurende het fiscale boekjaar. Dit boekjaar loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021.

2.5 Scope

Voor een goede afbakening van de scope wordt er gebruik gemaakt van de scope indeling conform Handboek 3.1 van de CO₂-Prestatieladder. In dit handboek wordt onderscheid gemaakt tussen drie niveaus en 2 categorieën, te weten directe en indirecte emissies.

Scope 1: Directe CO₂-uitstoot

CO₂-uitstoot veroorzaakt door bronnen die eigendom zijn van de organisatie. Zoals verwarming van het kantoor, het wagenpark of uitstoot veroorzaakt door en afkomstig uit chemische productieprocessen.

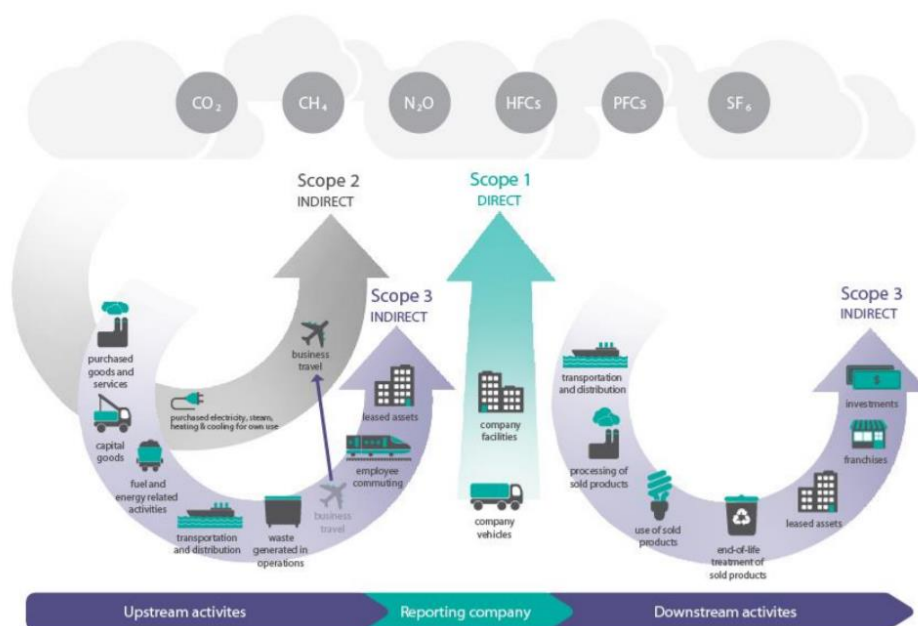
Scope 2: Indirecte CO₂-uitstoot of elektriciteit

CO₂-uitstoot veroorzaakt door het inkopen/verbruiken van elektriciteit. Deze vorm van uitstoot wordt veroorzaakt waar de stroom gegenereerd wordt.

Scope 3: Andere indirecte CO₂-uitstoot

In Scope 3 is een optionele categorie worden alle andere indirecte CO₂-emissies betrokken. Deze uitstoot valt toe te rekenen aan bedrijfsactiviteiten waar het bedrijf geen directe invloed op heeft, maar waar de organisatie wel verantwoordelijk voor is omdat ze worden veroorzaakt door de bedrijfsactiviteiten.

Figuur 1 geeft de afbakeningsgrenzen visueel weer

Figuur 1: CO₂-Prestatieladder scopediagram

2.6 Energiestromen

2.6.1. Energiestromen van het bedrijf

Voor Grootgroener zijn de energiestromen als volgt geïdentificeerd, volgens de scope indeling van Handboek 3.1 van de CO₂ Prestatieladder.

Scope 1	
Mobiele werktuigen en werkbussen	Werktuigen (diesel)
	Werktuigen (HVO20)
	Werktuigen (euro 95)
	Werktuigen (euro 98)
	Werktuigen (LPG)
	Smeeroliën
	Alkylaatbenzine 2T/4T
Scope 2	
Elektriciteit	Ingekochte grijze stroom
Personenvervoer	Voertuigkilometers privéauto's

2.6.2. Projecten

Er zijn in 2021 geen projecten gestart of afgerond waarop CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel is verkregen.

2.7 Verbruik

2.7.1. Totaal verbruik in 2021

In de onderstaande tabel staan alle CO₂-emissies weergegeven van het jaar 2021.

		Scope 1		
	Thema	2021	kg CO ₂ /eenheid	Resultaat
Mobiele werktuigen en werkbussen	Diesel	69441,91	3,262	226,5
	HVO20	32448,73	2,841	92,2
	LPG	18721,59	1,798	33,7
	Euro 95	4849,05	2,784	13,5
	Euro 98	2337,75	2,784	6,5
	Alkylaatbenzine 2T	2200	2,784	6,1
	Alkylaatbenzine 4T	275	2,784	0,8
	Smeeroliën	902	3,305	2,7
Subtotaal				382 ton
		Scope 2		
Ingekochte grijze stroom	Elektriciteit	0	0,556	0
Subtotaal				0 ton
		Business travel		
Voertuigkilometers privéauto's	Personenvervoer	12967	0,195	2,5
Subtotaal				2,5 ton
Totaal				384,5 ton

2.7.1. Totaal verbruik in 2021-1

In de onderstaande tabel staan alle CO₂-emissies weergegeven van het eerste halfjaar van 2021:

		Scope 1		
	Thema	2021	kg CO ₂ /eenheid	Resultaat
Mobiele werktuigen en werkbussen	Diesel	40875	3,262	133,3
	HVO20	3422	2,672	9,7
	LPG	5382	1,798	9,7
	Euro 95	21,37	2,784	5,9
	Euro 98	604	2,784	1,7
	Alkylaatbenzine 2T	880	2,784	2,4
	Alkylaatbenzine 4T	110	2,784	0,3
	Smeeroliën	902	3,305	2,7
Subtotaal				164,4 ton
		Scope 2		
Ingekochte grijze stroom	Elektriciteit	0	0,556	0
Subtotaal				0 ton
		Business travel		
Voertuigkilometers privéauto's	Personenvervoer	12967	0,195	0,4
Subtotaal				0,4 ton
Totaal				164,8 ton

2.7.3. GHG verbrandingen en verbranding biomassa

De verbranding van biomassa en de binding van CO₂ (broeikasverwijdering) heeft in 2021 niet plaatsgevonden Grootgroener.

2.7.4 Biogas uit vergisting

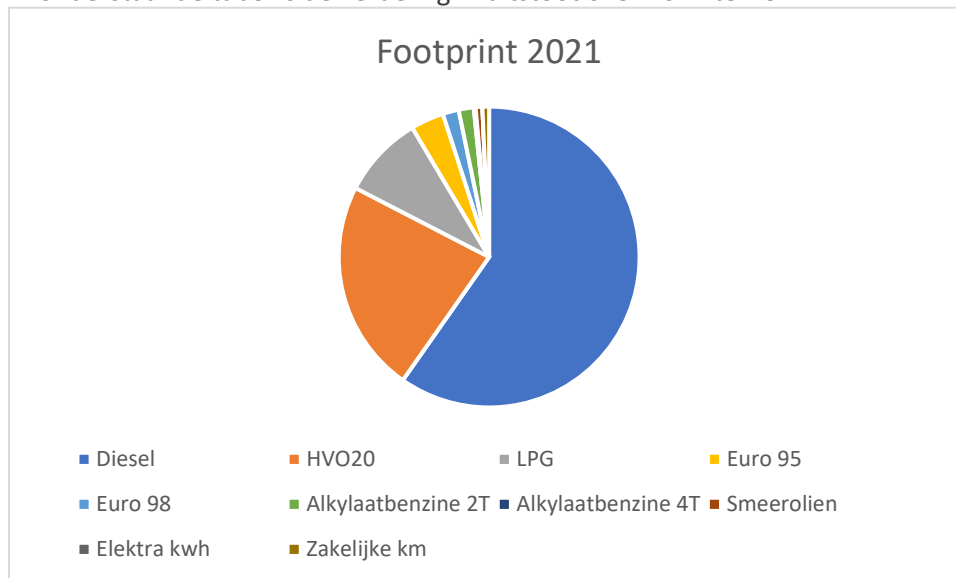
De productie en het verbruik van biogas door middel van vergisting heeft in 2021 niet plaatsgevonden bij GrootGroener.

2.7.5. Uitzonderingen

Er zijn op dit moment geen uitzonderingen.

2.7.6. Verdeling uitstoot

In onderstaande tabel is de verdeling in uitstoot over 2021 te zien.

Energiebeoordeling

De CO₂ uitstoot van de Mobiele werktuigen en werkbussen is verreweg het hoogst van de totale uitstoot (98,6%). Hierbij vormen de voertuigen die diesel/HVO verbruiken de grootste bron van uitstoot (82,6%), gevolgd door LPG (8,9%). Het verbruik van Euro 95 ligt op 3,6% van de gehele uitstoot. Het verbruik van Euro 98 ligt op 1,7% van de totale uitstoot. Alkylaatbenzine 2T bedraagt 1,6% van de totale uitstoot en Alkylaatbenzine 4T maakt 0,2% van de totale uitstoot.

De zakelijke kilometers met een privéauto bedragen 0,7% van de totale uitstoot. Gas maakt geen deel meer uit van de Footprint en elektra is in 2021 terug geleverd bedragen hierdoor bedraagt de totale uitstoot 0%.

2.7.7. Wijzigingen ten opzichte van het basisjaar

In 2021 is er door GrootGroener geen gas meer afgenomen. GrootGroener heeft in 2021 gebruik gemaakt van een volledig gasloos bedrijfspand en zal dit de komende jaren ook doorzetten. Om deze reden maakt gas de komende jaren ook geen deel meer uit van de footprint.

Medio 2020 zijn er door GrootGroener zonnepanelen aangebracht. Deze zonnepanelen waren in 2020 nog niet volledig operationeel. Om deze reden is er in 2020 nog stroom ingekocht.

In 2021 waren de zonnepanelen volledig operationeel en is er meer stroom teruggeleverd aan het net dan dat er door GrootGroener is verbruikt. Door de aanwezigheid van een warmtepomp is er door GrootGroener in 2021 geen stroom en geen gas verbruikt. Daarnaast heeft GrootGroener zelfs 437 kWh geleverd aan het net.

2.8 Kwantificeringsmethode

Voor het kwantificeren van de CO₂-emissie van 2021 is het document: FOOTPRINT 2021.xlsx gebruikt. Om de energiestromen om te rekenen naar CO₂-uitstoot is gebruik gemaakt van de kengetallen uit de lijst CO₂ Emissiefactoren (www.co2emissiefactoren.nl). Deze lijst CO₂-emissiefactoren is ontstaan uit een samenwerking tussen diverse partijen en is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Hiervoor is gekozen omdat dit een eenvoudige en goedkope methode is.

Er is gebruik gemaakt van de meest recente lijst van emissiefactoren die op de website van CO₂-

emissiefactoren gepubliceerd stond. Jaarlijks bij het opstellen van de footprint wordt gebruik gemaakt van de meest actuele lijst van emissiefactoren en wordt waar nodig aangepast. De verbruikscijfers zijn in kaart gebracht door het gebruik van inkoopfacturen en leveringsoverzichten van de leveranciers.

Zoals hierboven aangegeven zijn de verbruikscijfers in kaart gebracht aan de hand van de facturen. Het verbruik zou enigszins af kunnen wijken van de werkelijkheid. Dit heeft te maken met het feit dat niet alle voorraden bekend zijn. Er wordt dus vanuit gegaan dat de ingekochte diesel gelijk is aan het verbruik.

Externe verificatie van de inventaris: tot nu toe heeft er nog geen verificatie plaatsgevonden door een geaccrediteerde certificerende instelling.

Onzekerheden: Zoals hierboven aangegeven zijn de verbruikscijfers in kaart gebracht aan de hand van de facturen. Het verbruik zou enigszins af kunnen wijken van de werkelijkheid. Dit heeft te maken met het feit dat niet alle voorraden bekend zijn. Er wordt dus vanuit gegaan dat de ingekochte diesel gelijk is aan het verbruik.

2.9 Verklaring ISO 14064-1

Deze emissie inventaris is opgesteld volgens de eisen uit paragraaf §9.3.1 van de ISO 14064-1. In de onderstaande tabel is een overzicht gemaakt hoe de eisen van de ISO-norm verwerkt zijn in dit rapport.

Hoofdstuk in ISO 14064-1 §9.3.1 GHG	Eisnummer ISO 14064-1 §9.3.1 GHG	Paragraaf in rapport	Rapportage-eis
	A	§ 2.1	Beschrijving van de rapporterende organisatie
	B	§ 2.2	Verantwoordelijke personen voor het rapport

	C	§ 2.4	Periode waarover organisatie rapporteert
4.1	D	§ 2.3	Documentatie van de organisatorische grenzen
4.2.2	E	§ 2.7	Documentatie van genoemde organisatorische grenzen en bijbehorende criteria
4.2.2	F	§ 2.7.1	Directe GHG emissies gescheiden in ton CO ₂
4.3.1	G	§ 2.7.2	Beschrijving van CO ₂ uitstoot door biomassa
4.2.3	H	§ 2.7.2	Verklaring voor het uitsluiten van GHG-bronnen en -putten
5.3.1	I	§ 2.7	Indirecte GHG-emissies gerapporteerd in tonnen CO ₂ afkomstig elektriciteit, hitte of stoom
5.3.2	J	§ 2.7.5	GHG-emissie-inventaris basis jaar
4.3.3	K	§ 2.7.5	Verklaring veranderingen en nacalculaties basisjaar
4.3.3	L	§ 2.8	Referentie of beschrijving van berekenmethode met argumentatie voor keuze
4.3.5	M	§ 2.7.5	Verklaring voor verandering in berekenmethode t.o.v. andere jaren
5.4	N	§ 2.8	Referentie of documentatie van gebruikte GHG-emissiefactoren of verwijderingsfactoren
	O	§ 2.8	Beschrijving impact van onzekerheden op accuraatheid GHG emissies en verwijderdata
	P	§ 2.9	Een verklaring dat het rapport volgens ISO 14064-1 §9.3.1 is opgesteld
	Q	n.v.t.	Een verklaring dat het rapport is geverifieerd incl. type verificatie.
	R	§ 1	Opmerking dat emissie inventaris is gemaakt in overeenstemming met NEN-EN-ISO 14064-1:2019
	S	n.v.t.	Opmerking dat emissie inventarisatie is geverifieerd incl. type verificatie
	T	n.v.t.	de GWP-waarden die bij de berekening zijn gebruikt, evenals hun bron

3. Invalshoek B: Reductie

Dit hoofdstuk heeft betrekking op invalshoek B; Reductie. In dit document worden de reductiedoelstellingen beschreven voor eind 2024 ten opzichte van basisjaar 2020. Voor de CO₂-Prestatieladder wordt voldaan aan de eisen met betrekking tot prestatieniveau 5.

3.1 Reductiemogelijkheden

Voorafgaand aan het onderzoeken van de reductie mogelijkheden is er eerst een emissie inventaris opgesteld om zo een duidelijk beeld te krijgen van alle energiestromen en de daaruit voortkomende uitstoot. Aan de hand van de emissie inventaris is het mogelijk om doelgericht en effectief de

reductiemogelijkheden te onderzoeken. Er is onder andere gebruik gemaakt van de lijst met maatregelen die te vinden is op de website van de SKAO.

3.1.1. Brandstof

Grootgroener zal de komende jaren de volgende maatregelen uitvoeren om het brandstofverbruik te reduceren:

- **Toepassen duurzame dieselbrandstof** – toepassen HVO (Hydrotreated Vegetable Oil) diesel voor de mobiele werktuigen en werkbussen. Er wordt diesel ingekocht met 20% HVO. In 2021 zullen er twee projecten uitgevoerd worden waar HVO diesel wordt toegepast, in 2022 zullen er vijf van deze projecten worden uitgevoerd. De resultaten van de pilots zullen door Grootgroener worden geëvalueerd. Bij een positief resultaat zal de toepassing van HVO 20 volledig worden geïmplementeerd. Dit betreft een maatregel uit scope 1.
- **Aanschaf van accu gereedschap.** In 2024 is 90% van de handmachines elektrisch. Op dit moment is dit ongeveer 40%. Door deze maatregel wordt de emissie verplaatst van scope 1 naar scope 2.
- **Aanschaf van één elektrisch voertuig.** Door deze maatregel wordt de emissie verplaatst van scope 1 naar scope 2.
- **Het nieuwe draaien.** Cursus het nieuwe draaien aanbieden aan machinisten binnen het bedrijf. Dit betreft een maatregel uit scope 1.
- **Aanschaf van een elektrische grasmaaier** – de aanschaf van een accu zero turn maaier. Door deze maatregel wordt de emissie verplaatst van scope 1 naar scope 2.
- **Aanschaf van een gps-toestel.** Dit betreft een maatregel uit scope 1.

3.2 CO₂-reductie a.d.h.v. maatregelen

3.3.1. Maatregelenplanning

Onderstaande tabel geeft inzicht in welke maatregelen in welk kalenderjaar worden voorbereid en/of worden uitgevoerd. Sommige maatregelen zijn eenmalig of worden in stappen uitgevoerd, andere maatregelen zijn doorlopend.

Maatregel	2021	2022	2023	2024
Toepassen duurzame dieselbrandstof				
Aanschaf van accu gereedschap				
Aanschaf van één elektrisch voertuig				
Het nieuwe draaien				
Elektrische grasmaaier				
Gps-toestel				

3.3 CO₂-reductie

In hoofdstuk 2 zijn maatregelen genoemd om uitstoot van CO₂ te beperken. Deze maatregelen zijn zowel voor de korte- als voor de lange termijn opgesteld. Deze planning is vastgelegd in paragraaf 3.2. In deze paragraaf worden de maatregelen verder geconcretiseerd. De verwachte reductie a.d.h.v. maatregelen wordt per maatregel beschreven.

- **Toepassen duurzame dieselbrandstof:** door het toepassen van biodiesel (HVO) kan een maximale reductie van circa 90% worden gerealiseerd. Grootgroener kiest ervoor om 30% HVO toe te passen (vanaf 2023). Door het toepassen van HVO verwacht Grootgroener een

reductie van 27% op het dieselverbruik te kunnen realiseren. In 2020 was de uitstoot door het verbruik van diesel 209 ton. Een rekenvoorbeeld over 2020 toont aan dat Grootgroener in een vergelijkbaar jaar circa 56 ton kan reduceren.

- **Aanschaf van accu gereedschap:** de uitstoot van handgereedschap ligt op circa 4 ton. De doelstelling is om in 2024 90% van het handgereedschap elektrisch te laten draaien. Jaarlijks zal ongeveer 15% van het handgereedschap worden vervangen worden door elektrisch accu gereedschap. Jaarlijks zal de uitstoot met circa 1 ton dalen.
- **Aanschaf van één elektrisch voertuig:** door de aanschaf van een elektrisch voertuig kan de uitstoot van één bestelbus gecompenseerd worden. De gemiddelde uitstoot van een bestelbus ligt op circa 3 ton per jaar.
- **Het nieuwe draaien:** Het Nieuwe Draaien is een efficiënte werkstijl van? grondverzetmachines. De werkstijl is te vergelijken met Het Nieuwe Rijden voor auto's en vrachtwagens. Door slimmer om te gaan met een machine, kan een machinist 5 tot 10 procent besparen op het brandstofverbruik.
- **Aanschaf van een elektrische grasmaaier** door de aanschaf van een elektrische aangedreven maaier kan de uitstoot ten opzichte van een grasmaaier met een verbrandingsmotor gecompenseerd worden. De gemiddelde uitstoot van een grasmaaier ligt op circa 2 ton per jaar.
- **Aanschaf van een gps-toestel** Grootgroener zal een gps-toestel aanschaffen om zo de aanlegwerkzaamheden efficiënter te kunnen uitvoeren. Door de inzet van het toestel kunnen de werkzaamheden nauwkeurig worden uitgevoerd, waardoor onnodige draaiuren bespaard blijven. De reductie en de efficiënte van deze maatregel is lastig in teschatten. Hierdoor wordt er een verwachte reductie van 0,5 ton gerealiseerd.

Cumulatief zullen de maatregelen op het gebied van brandstof een reductie van 26% kunnen opleveren. Hierbij dient als kanttekening te worden geplaatst dat enkele maatregelen in elkaar kunnen grijpen, daarom wordt er een realistische reductiedoelstelling gehanteerd van 20% op het brandstofverbruik in 2024.

In 2021 heeft GrootGroener geopereerd vanuit een volledig energieneutraal bedrijfspand. Op dit moment ziet de directie geen aanleiding om nadere onderzoeken te starten omtrent de productie van biogas of om de eigen opwek van energie te vergrootten.

3.4 Eigen stellingname

Grootgroener wil vergeleken worden met andere aannemers van vergelijkbare omvang (grote bedrijf klein). Vergelijkbare aannemers hebben een CO₂-footprint tussen de 10 en 27,5 ton CO₂-uitstoot per FTE per jaar. Grootgroener zit hier met een uitstoot van 11 ton CO₂ per FTE aan de bovenkant van deze range. Wij positioneren ons tussen andere aannemers van vergelijkbare omvang en we willen deze positie graag behouden.

3.5 Monitoring en afwijkingen

Alle energieverbruiken worden jaarlijks geregistreerd door ze in te vullen in het Excel document: FOOTPRINT 2021(of een opvolgend jaar). Het verbruik wordt bepaald aan de hand van kilometerregistratie, facturen en gas- en elektriciteitsmeters. De vorderingen ten opzichte van het referentiejaar en de doelen worden vastgelegd in de jaarlijkse emissie-inventaris.

Tijdens de implementatie van de maatregelen wordt de voortgang jaarlijks besproken met de medewerkers. Wanneer blijkt dat de maatregelen niet of onvoldoende zijn geïmplementeerd worden corrigerende maatregelen genomen. De realisatie van geplande maatregelen wordt vastgelegd in de jaarlijkse emissie-inventaris.

Afwijkingen in het energieverbruik zoals plotselinge toe- of afnames worden geregistreerd en verklaard in de jaarlijkse Emissie inventaris. Op basis hiervan worden corrigerende en preventieve maatregelen toegevoegd aan het Energiemanagement actieplan.

3.6 Plan – Do – Check – Act

Plan and Do

Hiervoor verwijzen we naar documenten ten behoeve van energieaudits. Hierin komen de grootste energieverbruikers naar voren en de mogelijke maatregelen met ingeschatte te behalen reductie.

Check and Act

Hiervoor verwijzen we naar de interne audits en registratieformulieren. Tevens is er een footprint gegenereerd waardoor gecontroleerd kan worden of de CO₂- reductie volgens planning verloopt. Wanneer zaken niet volgens planning verlopen kan er tijdig worden bijgestuurd. Ieder jaar wordt tevens bekeken of nog nieuwe maatregelen onderzocht kunnen worden.

4. Invalshoek C: Transparantie

Dit hoofdstuk heeft betrekking op invalshoek C (Communicatie) en vormt het Communicatieplan zoals dit wordt gevraagd in het Handboek CO₂- Prestatieladder 3.1. Het document beschrijft de wijze waarop het beleid, doelstellingen en gerealiseerde verbeteringen ten aanzien van de CO₂-prestaties van Grootgroener worden gecommuniceerd, zowel intern (binnen de eigen organisatie) als extern.

4.1 Doel, doelgroepen en boodschap

Doel

Door helder, consequent, tijdig en volledig te communiceren over de CO₂-prestatieladder, wil Grootgroener het volgende bereiken:

- Goed geïnformeerde doelgroepen die op de hoogte zijn van het energiereductie beleid bij Grootgroener en de certificering voor de CO₂-prestatieladder.
- Er is draagvlak bij interne doelgroepen om te zoeken naar effectieve energie- en CO₂-reductiemaatregelen en zij willen daar een actieve bijdrage aan leveren.

Doelgroepen

Grootgroener werkt doelgroepgericht en stemt communicatiemiddelen en –boodschappen af op de belevingswereld van specifieke doelgroepen. Voor de CO₂-prestatieladder onderscheiden we de volgende doelgroepen:

Interne doelgroepen

- Directie/management
- Medewerkers

Externe doelgroepen

- Klanten (Overheden, semi-overheden en bedrijven)
 - Provincies (o.a. provincie Gelderland, Drenthe en Overijssel);
 - Gemeenten;
 - Semi-overheden (woningcorporaties, onderwijsinstellingen en gezondheidsinstanties);
 - Bedrijven (voornamelijk commerciële bedrijven binnen 10 km rond de bedrijfslocatie).
- Leveranciers
 - Leveranciers van goederen zoals bouwstoffen en plantmaterialen;
 - Leveranciers van werktuigen en werkbussen;
 - Leveranciers van kantoorbenodigdheden.
- Onderaannemers
 - Bedrijven die onder onze verantwoordelijkheid werkzaamheden uitvoeren.
- Brancheleden

Om klimaatverandering tegen te gaan wil de Nederlandse overheid 49% minder uitstoot van broeikasgassen in 2030 dan in 1990. Om dit doel te halen neemt de Rijksoverheid maatregelen en maakt afspraken met andere partijen. De overheden waarvoor Grootgroener werkzaamheden uitvoert kan worden gezien als de voorloper op het gebied van CO₂-reductie. Het is daarom dan ook van groot belang voor de Nederlandse overheid dat de opdrachtnemers bewust omgaan met de uitstoot van CO₂ en reductiedoelstellingen opstellen.

Boodschap

De boodschap die Grootgroener uitdraagt in haar communicatie met interne doelgroepen is:

- Grootgroener streeft naar een nog duurzamere bedrijfsvoering;
- Grootgroener investeert op verschillende manieren in milieuvriendelijke middelen en kapitaal om verantwoord om te gaan met de gevolgen voor milieu en omgeving;
- Grootgroener actualiseert jaarlijks haar positie op het gebied van duurzaamheid (de CO₂-footprint en energieverbruik);
- Grootgroener stelt een energiebeleid op.
- Grootgroener is gecertificeerd voor trede 5 van de CO₂-prestatieladder;

- Grootgroener wil het gebruik van energie en de uitstoot van CO₂ verminderen, heeft hiervoor doelstellingen opgesteld en voert maatregelen in;
- Grootgroener monitort nauwlettend de voortgang bij het behalen van de doelstellingen en analyseert de trends;
- Grootgroener wil medewerkers actief betrekken bij de CO₂-prestatieladder en hun ideeën ontvangen om het energieverbruik en daarmee de CO₂-uitstoot te verminderen.

De boodschap die uitdraagt in haar communicatie met externe doelgroepen is:

- Grootgroener ondersteunt de ambitie van Nederlandse overheden om in 2030 klimaatneutraal te zijn;
- Grootgroener streeft naar een nog duurzamere bedrijfsvoering;
- Grootgroener investeert op verschillende manieren in milieuvriendelijke middelen en kapitaal om verantwoord om te gaan met de gevolgen voor milieu en omgeving;
- Grootgroener brengt haar huidige positie op het gebied van duurzaamheid in kaart (de CO₂-footprint en energieverbruik);
- Grootgroener stelt een energiebeleid op;
- Grootgroener certificeert zich voor trede 5 van de CO₂-prestatieladder;
- Grootgroener wil het gebruik van energie en de uitstoot van CO₂ verminderen, heeft hiervoor doelstellingen opgesteld en voert maatregelen in;
- Grootgroener monitort nauwlettend de voortgang bij het behalen van de doelstellingen en analyseert de trends;
- Grootgroener betreft medewerkers actief bij de CO₂-prestatieladder

4.2 Communicatiedoelstellingen en onderwerpen

De communicatiedoelstellingen voor de interne doelgroepen zijn:

- Alle medewerkers van Grootgroener zijn bekend met de CO₂-prestatieladder, het energiebeleid en het belang van het verminderen van het energieverbruik en de CO₂-uitstoot;
- Medewerkers zijn zich bewust van de verantwoordelijkheid die zij hier zelf in hebben;
- Medewerkers dragen actief ideeën aan voor het verminderen van het energieverbruik en de CO₂-uitstoot.

De communicatiedoelstellingen voor de externe doelgroepen zijn:

- Externe doelgroepen zijn bekend met het energiebeleid en de doelstellingen van Grootgroener op het gebied van duurzaamheid;
- Externe doelgroepen zijn bekend met de certificering van Grootgroener voor trede 5 van de CO₂-prestatieladder;
- Externe doelgroepen zijn bekend met de maatregelen die Grootgroener doorvoert;
- Neemt om het energieverbruik terug te dringen en de CO₂-uitstoot omlaag te brengen.

Strategische uitgangspunten

- De informatie is tijdig, volledig, begrijpelijk en transparant;
- In de communicatie maakt Grootgroener gebruik van zowel eenrichtingsverkeer van bijvoorbeeld website, nieuwsbrief en jaarverslag;
- De communicatie van Grootgroener biedt voldoende ruimte voor interactie en dialoog;
- Grootgroener zet communicatie pro-actief in;
- Grootgroener kijkt per doelgroep en communicatieboodschap wat de juiste communicatiemiddelen zijn om in te zetten;
- De huisstijl van Grootgroener wordt zo consequent mogelijk toegepast en verder geïmplementeerd.

Communicatieonderwerpen

- In het kader van de CO₂-prestatieladder zijn er een aantal onderwerpen waar Grootgroener over dient te communiceren:
 - Emissie-inventaris;
 - Energiemanagement actieplan;
 - Ketenganalyse;
 - Communicatieplan CO₂-Prestatieladder;
 - Participatieplan reductie-initiatieven.

4.3 Communicatiemomenten en middelen

Grootgroener zet verschillende communicatiemiddelen in om haar doelgroepen te bereiken in de communicatie over de CO₂-prestatieladder.

Interne communicatie

Doelgroep	Boodschap	Middel	Frequentie
Alle medewerkers	CO ₂ -footprint, energiebeleid, reductiemaatregelen & -doelstellingen	Jaarlijkse bijeenkomst, c.q. toolbox	2 x per jaar

Management, directie	CO ₂ -footprint, energiebeleid, reductiemaatregelen & -doelstellingen	Directievergadering	2 x per jaar
----------------------	--	---------------------	--------------

Externe communicatie

Doelgroep	Boodschap	Middel	Frequentie
Klanten, burgers, (semi) overheden	Publicatie rapporten	Website en SKAO	Doorlopend
Commerciële klanten	Logo CO ₂ -prestatieladder	Offertes	Doorlopend
Belangstellenden	Publicatie rapporten	Website en SKAO	Doorlopend

CO₂ gunningsvoordeel

Als wij een project aannemen met CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel, dan wordt voor dat project ook gecommuniceerd:

- op de betreffende projectlocatie(s),
- over de maatregelen die benoemd zijn voor dat project,
- als een substantieel deel van het project met onderaannemers wordt uitgevoerd: zodanig dat ook alle medewerkers van de onderaannemers van dat project hiervan kennis kunnen nemen.

4.4 Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

In onderstaande tabel is nader gespecificeerd welke relevante taken in het kader van het Energie Management Actieplan door de diverse functionarissen binnen GrootGroener worden uitgevoerd:

	Directie	CO ₂ coördinator	Administratief medewerker	Uitvoerende medewerkers
V= verantwoordelijk B= bevoegd tot handelen/ uitvoeren				
Item/taken				
Beleid en (reductie) doelstellingen vaststellen en evalueren	V/B	B	B	
Opstellen en evalueren van de emissie inventaris (jaarlijks)	V	B	B	
Opstellen van CO ₂ -footprint en voortgangsrapportage (2x/jaar)	V	B	B	
Inventariseren van reductiemogelijkheden	V/B	B	B	B
Inventariseren van sector- en keteninitiatieven	V/B	B		
Invoeren van maatregelen en acties t.b.v. het behalen van de reductiedoelstellingen	V/B	B		
Monitoren van maatregelen en acties t.b.v. het behalen van de reductiedoelstellingen	V/B	B		
(Laten) uitvoeren van interne audits	V	B		
(Laten) uitvoeren van energiebeoordelingen	V	B		
Onderhouden van contacten met stakeholders (belangstellenden en belanghebbenden) en initiëren van initiatieven of deelnemen aan initiatieven	V/B	B		
Informerend medewerkers over beleid, reductiedoelstellingen en maatregelen	V/B	B	B	B
Uitvoeren van maatregelen en opvolgen van instructies	V	B		B
Actualiseren van documenten uit de CO ₂ portfolio (jaarlijks)	V	B		
Beheren van eigen en SKAO-websites en publiceren van relevante (CO ₂) documenten	V	B		

5. Invalshoek D: Participatie

5.1 Onderzoek naar bestaande initiatieven

Om inzicht te krijgen in bestaande initiatieven hebben wij websites van de op niveau 4 en 5 gecertificeerde bedrijven bezocht, door naar hun CO₂-Prestatieladder pagina te gaan en daar voor een sectorinitiatief te kiezen. Ook op de website van SKAO staan veel initiatieven verzameld. Daarnaast hebben wij gekeken naar de branchevereniging om na te gaan wat er in onze branche gebeurt aan initiatieven, mogelijk in samenwerking met opdrachtgevers.

Enkele relevante bestaande initiatieven zijn bekeken op:

- www.skao.nl
- www.cumela.nl
- www.nlco2neutraal.nl
- www.duurzaammkb.nl
- www.duurzameleverancier.nl
- www.cumula.nl

In dit hoofdstuk wordt aangetoond dat GrootGroener op de hoogte is van sector en/of keteninitiatieven op het gebied van CO₂-reductie die in belangrijke mate verband houden met de projectenportefeuille.

Enkele relevante bestaande initiatieven zijn:

- *Toepassen innoverende processen en producten*

Innovatieve werkmethode die de belasting voor mens en milieu zo veel mogelijk beperken en een duidelijke bijdrage leveren aan milieudoelstellingen.

- *Het nieuwe rijden*

Het Nieuwe Rijden is een initiatief om het brandstofverbruik te reduceren en zodoende de CO₂-uitstoot.

- *Duurzaam inkopen overheid*

Dit initiatief zien wij ook terug bij grotere opdrachtgevers, zoals waterschappen e.d.. Deze stellen vaker eisen dat haar aannemers gecertificeerd zijn op het gebied van duurzaamheid zoals FSC hout of CO₂-prestatieladder.

- *Brandstofbesparing*

Reductie van het brandstofverbruik en daarmee ook de CO₂-productie door gebruik van speciale brandstof. Brandstofbesparing met ECO2FUEL diesel Initiatief "Duurzaam inkopen en gezamenlijk duurzamer opereren middels het gebruik van Eco2Fuel Diesel".

- *"Sturen op CO₂" (Cumela Nederland)*

Cumela Nederland organiseert "Sturen op CO₂": twee bijeenkomsten per jaar waarbij de deelnemers uitgebreid informatie met elkaar uitwisselen, studiemateriaal inzake CO₂-reductie ontvangen en gratis toegang hebben tot een speciaal telefonisch spreekuur over het thema. Tevens worden de onderwerpen dusdanig gekozen dat ook de invalshoeken A, B en C van de norm aan bod komen.

- *"Nederland CO₂-Neutraal"*

Lidmaatschap wordt afgetast en bezoek seminar .

- *Duurzameleverancier.nl*

toegespitst op de bouw.

5.2 Deelname VHG Domeinadviesgroep Openbaar Groen.

De Koninklijke Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners (VHG) bestaat uit drie domeinen, namelijk Particuliere Tuinen, Openbaar Groen en Gebouw gebonden Groen.

Voor een stevige verankering naar de achterban en het leggen van verbindingen naar de markt, kent elk domein een adviesgroep die bestaat uit VHG-leden actief in het betreffende domein.

De VHG Domeinadviesgroep Openbaar Groen, adviseert Koninklijke Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners over diverse onderwerpen in relatie tot aanleg, onderhoud en beheer van (semi) publieke ruimte (sportvelden, bedrijventerreinen, wijken, etc.).

Onderwerpen die worden besproken zijn bijvoorbeeld:

- Aanbesteden
- Duurzaam inkopen
- Lobby richting aanbestedende diensten

Doel van het initiatief

Middels de VHG Domeinadviesgroep wordt de VHG geadviseerd over de huidige markt en bijbehorende ontwikkelingen. In de overleggen van de VHG Domeinadviesgroep zijn duurzaamheid en CO₂-reductie een terugkerend thema.

Als ondernemers adviseren wij de VHG bij de keuzes tot deelname aan duurzame initiatieven.

Op deze wijze wordt geborgd dat initiatieven waaraan de VHG deelneemt van meerwaarde zijn voor haar leden en ook praktisch ingevuld kunnen worden.

Voorbeelden van enkele initiatieven die middels Domeinadviesgroep zijn besproken/gerealiseerd:

- De Groene Koers (Sectorplatform van Bouw & Infra)
- Uitvoeringsagenda Stadslogistiek
- Taskforce IPM Sportvelden (Grootgroener B.V. neemt tevens rechtstreeks deel in deze Taskforce)

Reden/ aanleiding van actieve deelname

Er is voor het initiatief van het VGH gekozen omdat dit in belangrijke mate verband houdt met onze projectenportefeuille en meest materiële emissies.

Grootgroener is als actief groenvoorziener in oost-Nederland benaderd om deel te nemen aan de Domeinadviesgroep Openbaar Groen. Achterliggende reden is dat wij graag verbinding maken tussen de praktijk binnen ons bedrijf en de vereniging voor onze branche. Op deze wijze kan de branchevereniging invulling geven aan zaken/ontwikkelingen die voor ons als ondernemers belangrijk zijn.

Rol van Grootgroener

Grootgroener vertegenwoordigt de groenvoorzieners van Oost-Nederland in de VHG Domeinadviesgroep Openbaar Groen. Het is onze rol om de VHG te adviseren in de keuzes die gemaakt moeten worden binnen diverse actuele onderwerpen.

Wat heeft Grootgroener aan deelname?

Door deelname aan de Domeinadviesgroep Openbare Ruimte zijn wij als bedrijf betrokken bij de landelijke ontwikkelingen in onze branche.

Doordat wij als eerste op de hoogte zijn van duurzame initiatieven/ontwikkelingen vanuit de VHG kunnen wij deze relatief vroeg doorvoeren in onze bedrijfsdoelstellingen.

Wat is de huidige stand van zaken?

Grootgroener B.V. neemt momenteel eenmaal per kwartaal deel aan het VHG Domeinadviesgroep overleg Openbare Ruimte. Dit overleg betreft een maandelijkse tijdsinvestering van ca. 4u incl. voorbereidingen.

Het per 2021 aansluiten van VHG bij initiatief 'De Groene Koers' is een mooie mijlpaal die is bereikt. *"Doel is dat mobiele werktuigen in 2030 minder schadelijke stoffen uitstoten en in 2050 emissievrij zijn."* De komende jaren gaan wij benutten om deze doelstelling bedrijfsspecifiek te maken.